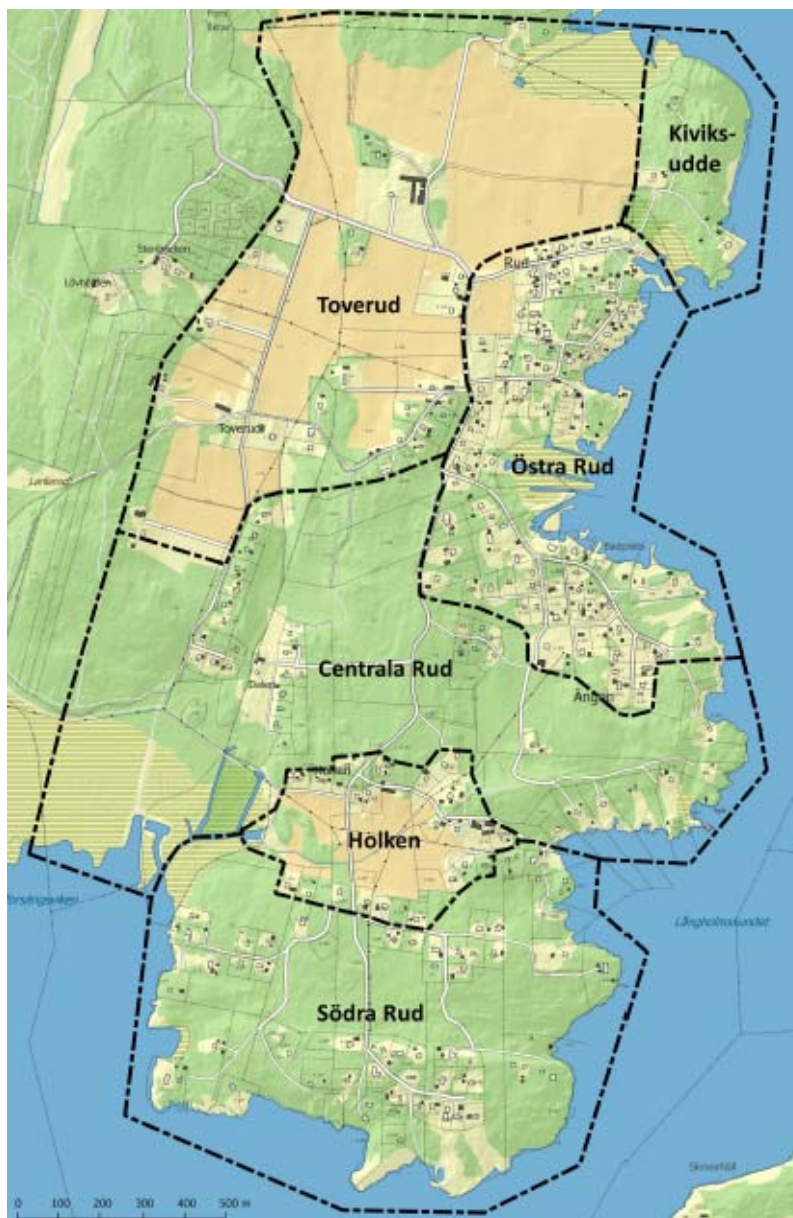

Fördjupning av översiktsplanen för Rud

Hammarö kommun, Värmlands län

Bilaga Förutsättningar
2014-05-12

FÖRUTSÄTTNINGAR	3
Underlag till planen	3
Översiktsplan 2005	3
Tillägg till översiktsplan avseende grönstruktur	3
Detaljplaner	3
Områdesbestämmelser	3
Övriga utredningar	4
Teknisk infrastruktur	4
Vatten och avlopp	4
Trafik	6
El, telefoni och bredband	7
Service	7
Småbåtshamnar (båtliv)	7
Avfall	9
Ruds karaktär	9
Landskapet	9
Bebyggelsen	12
Kulturmiljö	14
Rekreation och fritid	16
Naturvärden	18
Risker och hälsa	20
Översvämningsrisker	20
Radon	20
Buller	20
Luktstörningar & luftkvalitet	20
Djurhållning	21
Riksintressen enligt miljöbalken	21
Rörligt friluftsliv enligt 4 kap 2 §	21
Norra Vänerskärgården enligt 3 kap 6 §	21
Yrkesfiske enligt 3 kap 5 §	21
Naturvård Fiskvik enligt 3 kap 6 §	21
Totalförsvaret, 3 kap 9 §	22

Förutsättningar

De förutsättningar som utgör grund för planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen presenteras i denna bilaga.

Underlag till planen

Under detta kapitel så presenteras andra planer som ligger till grund och påverkar planförslaget. Vi har valt att lyfta in kommentarer från de workshops som gjorts i underlaget. Dessa markeras med en grön ruta.

Översiktsplan 2005

Sedan 2005 finns en kommuntäckande översiktsplan för Hammarö kommun som sätter upp ramen för byggande på landsbygden vilka har inarbetats i riktlinjerna för Rud.

Kommunen har inriktningen att översiktsplanen ska revideras under 2013/14.

Tillägg till översiktsplan avseende grönstruktur

Under 2011 antogs ett tillägg till översiktsplanen avseende grönstruktur. Inom Rud finns flera av de större grönområdena utpekade som närnaturområde, vilket innebär att de fyller en viktig funktion för daglig rekreation. Den sammanhängande åkermarken i norr är brukad mark där kommunen ska vara restriktiv till ändrad markanvändning.

Detaljplaner

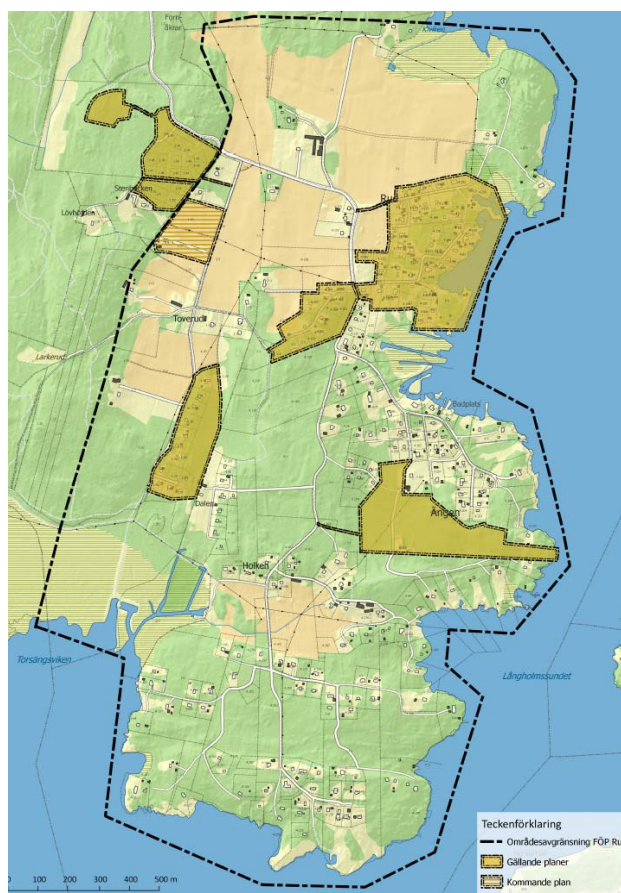
Inom området gäller följande detaljplaner:

1. Detaljplan, Rud 4:181 m.fl. Friliggande bostadshus, största byggnadsarea huvudbyggnad 60 m² (undantaget tre tomter max 200 m²) Antagen 2000-04-27, laga kraft 2000-05-26.
2. Detaljplan, Rud, Skansviken. Bostäder, största sammanlagda bruttoarea per fastighet: 250 m² Antagen 1996-02-20, laga kraft 1996-12-27.
3. Byggnadsplan, Toverud 1:20 m.fl. Fritidshusbebyggelse, huvudbyggnad max 70 m². Fastställd 1980-11-21
4. Detaljplan för Rud 4:190 m.fl. Planen möjliggör uppförandet av 24 nya friliggande enbostadshus, där exploateringsgraden utgör 20 % av fastighetsarean. Fastställd av regeringen 2012-09-13.

För område inom Toverud pågår ett planarbete (Toverud 1:19 och 1:22), vars syfte är att möjliggöra ett 10-tal nya friliggande bostadshus.

Områdesbestämmelser

De områden som inte innefattas av redovisade detaljplaner regleras av områdesbestämmelser för Rud, vilka vid upprättandet syftade till att motverka att området omvandlades till åretruntboende genom begränsningar i tillåtna byggrätter. Dessa områdesbestämmelser innebär bland annat att husens bruksarea inte får överstiga 60 m² för huvudbyggnad, och 20 m² för komplementbyggnad. Bestämmelserna är konstruerade så att vissa fastigheter där ägaren bodde stadigvarande då

bestämmelserna upprättades 1995 undantogs och har således ingen begränsad byggrätt. Detta ter sig idag orättvist då många fler bor permanent på Rud, men inte får bygga större pga områdesbestämmelserna.

Under 2010 påbörjade kommunen ett arbete med att upphäva områdesbestämmelserna, då de inte längre anses fylla en funktion. Detta arbete har dock avstannat i avvaktan på att en fördjupning av översiktsplanen tas fram för Rud.

Övriga utredningar

- Fyrstegsanalys för väg 561 och 566 till Rud, Hammarö kommun, 2010-06-21, gjord av WSP på uppdrag av Trafikverket. Analysen anger möjliga åtgärder för att säkra trafiksäkerheten längs väg 561 utifrån fyrstegsanalysen. Åtgärderna som föreslås är inarbetade i planförslaget.
- Kulturmiljöutredning för Rud 2012:46 gjord av Värmlands museum
- Naturvärdesinventering för Rud, gjord hösten 2012 av Larsson Natur
- Sammanställningen av de fyra workshops som gjordes våren 2012 utgör en del i underlaget till planförslaget.

Teknisk infrastruktur

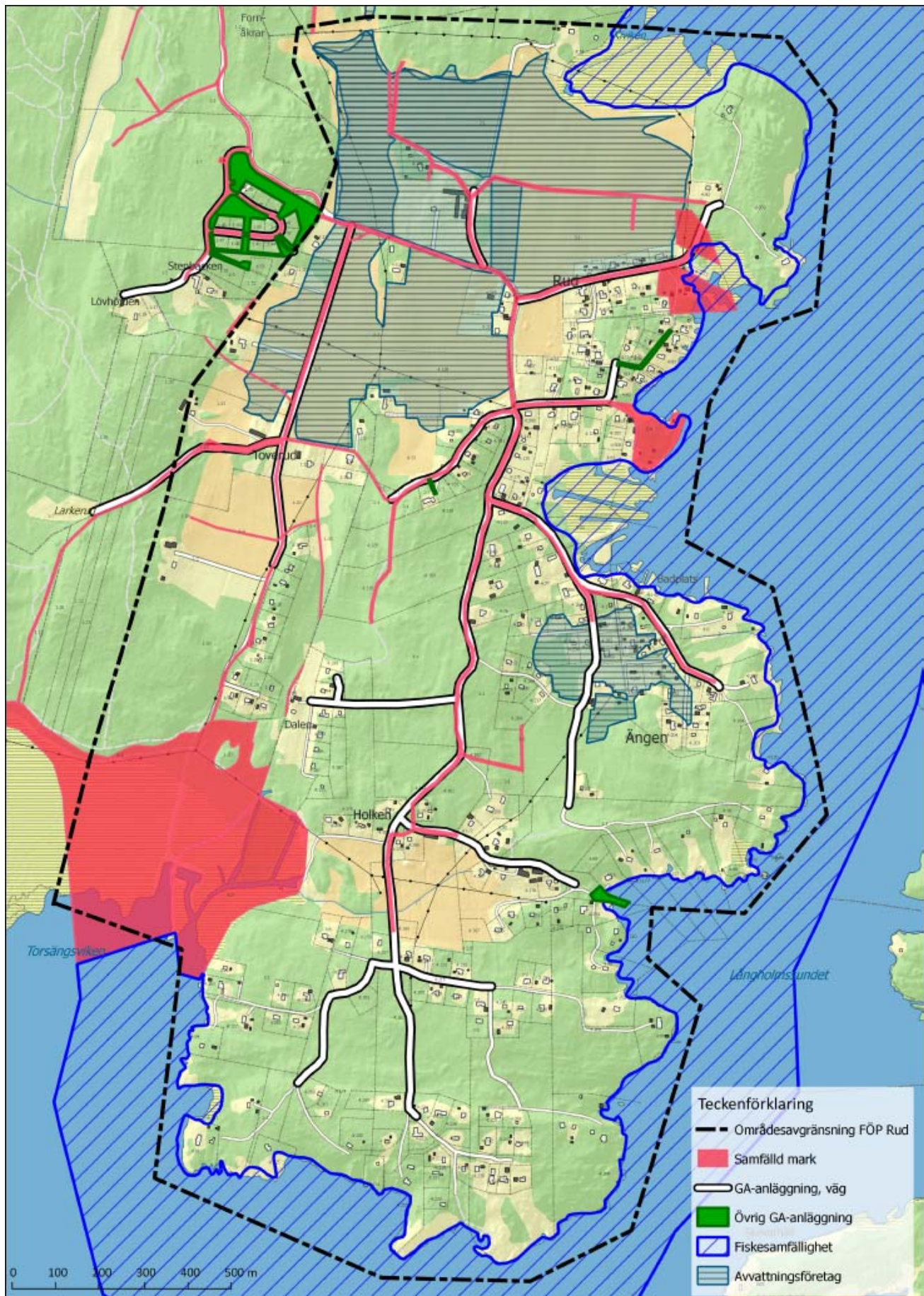
Vatten och avlopp

Inom norra delarna av Rud är merparten av fastigheterna anslutna till det kommunala vatten- och avloppsnätet (VA). I de södra delarna har merparten av fastigheterna enskilda avloppsanläggningar och brunnar. Den senaste avloppsinventeringen i området gjordes 1989. Resultatet visade att statusen redan då var mycket varierande. Flertalet av anläggningarna är utförda under 1970- och 80-talet och med tanke på den höga åldern, är det troligt att vissa av dem idag uppvisar en undermålig reningsförmåga.

Utbyggnaden av det kommunala VA- nätet (ej dagvatten) påbörjades 2006. Arbetet inleddes med att det så kallade Life-projektet inleddes 2006 och ett 40-tal fastigheter i centrala Rud anslöts till ett minireningsverk vid Kilenegården. Sedan dess har Sätters reningsverk byggts och är nu det reningsverk som tar emot avloppsvatten från Rud. Utbyggnaden sker etappvis och idag har flertalet fastigheter i norra och centrala Rud anslutits. Det var inte tvång att ansluta sig till det kommunala nätet i samband med de första etapperna. Därför pågår nu ett arbete med att ansluta resterande fastigheter inom VA-verksamhetsområdet. De södra delarna av Rud förväntas byggas ut inom en 10-års period. Anledningen till utbyggnaden är dels att dricksvattenkvaliteten befaras vara dålig, dels att det sker läckage av närsalter till Vätern. Framförallt syns detta i vikarna, med igenväxning som en följd av övergödningen.

Dagvatten hanteras lokalt inom Rud och genom enskilda anläggningar. Det finns två markavvattningsföretag. Ruds dikningsföretag från 1952 som avvattnar odlingslandskapet i norr genom diken och pump. Ett område som genom diken avvattnar bebyggelseområdet norr om Ängen, bildat 1967.

Alla inom Rud ska få möjlighet att koppla sig till det kommunala vatten- och avloppsnätet.

Kartan visar samfällighetsföreningar och avvattningsföretag inom området.

Trafik

Biltrafik

Rud försörjs av den allmänna vägen 561, en slingrande landsväg som har formats av den ursprungliga markanvändningen inom området, huvudsakligen jordbruksskiften. Vägbredden varierar och är 9 meter närmast Lövnäs för att sedan smalna av till ca 5 meter vid Rud. Längs vägen finns ett flertal snäva kurvor och sikten är på sina ställen dålig. Skyltad hastighet är 70 km/h, men på flera ställen sänker vägens kurvighet hastigheten. Trafikflödet på väg 561 är idag mellan 1090 och 750 fordon i ÅDT (årsmedeldygnstrafiken, mätning gjord 2011 av Trafikverket).

Vägens standard bedöms vara låg och för att klara en utbyggnad av Rud krävs att trafiksäkerhetshöjande åtgärder görs, framförallt med hänsyn till de oskyddade trafikanterna. Under 2012 tecknades en avsiktsförklaring mellan Trafikverket och Hammarö kommun om att båda parter ska medverka till att problematiken får en lösning. En åtgärdsvalsstudie genomförs, vilken kommer att redovisa åtgärder och framtida väghållaransvar. Vägproblematiken och förslag till lösningar beskrivs utförligare i den Fyrstegsanalys som gjorts av Trafikverket för väg 561 och 566, 2010-06-21 samt i den åtgärdsvalsstudie som pågår.

Där den allmänna vägen slutar tar enskilda vägar vid. Vägarna är typiska landsvägar, smala, slingrande och till största delen asfalterade. Huvudvägnätet inom Rud sköts i huvudsak av två samfällighetsföreningar (Rud S:2 och Toverud S:2, se karta). En del förgreningar är dock oreglerade, vilket kan innebära problem när dessa vägar ska underhållas.

Väg 561 måste förbättras!
Bra med de slingriga vägarna, det håller hastigheterna nere!

Gång och cykel

I samband med att kommunalt vatten och avlopp drogs ut till Rud skapades även en grusad och belyst cykelväg ovan på huvudstammen. Cykelvägen förbinder Rud med Kilenegården och vidare väster ut. Cykelvägen är mycket uppskattad av de boende i Rud. Längs övriga vägar inom Rud och den allmänna vägen 561 mot Lövnäs saknas separat cykelväg. Sämst är säkerheten längs väg 561 där det helt saknas väggrenar och hastigheten på sina ställen kan vara hög. Inom det enskilda vägnätet är hastigheten lägre tack vare de farthinder som gjorts samt vägens utformning.

Inom och runt Rud finns mycket hästar som rör sig på stigar och vägar i området.

Cykelvägen till Kilene är toppen!

Kollektivtrafik

Värmlandstrafik trafikerar vägen ut till Rud med en linje, 911, som gör en anropsstyrd tur per dag och en matarlinje per dag. Turerna går morgon och eftermiddag varje vardag. Linjens ändhållplats är vid vändplanen där väg 561 slutar. Denna hållplats är tillskillnad från de övriga längs väg 561 utrustade med väderskydd. I samband med exploateringen av Östanås är det planerat ytterligare ett hållplatsläge.

Det är dålig tillgång till bussar, de går för sällan och på dåliga tider!

Parkering

De boende påtalade under workshopen att det uppstår parkeringsproblem under sommaren vid vändplatsen (slutet av väg 561) när folk besöker Brännäs för att bada. Detta medför att större lastbilar och räddningsfordon har svårt att vända. Även vid Skansviken är det parkeringsproblem, vilket främst orsakas av att det saknas en ordnad parkering för boende på öarna. Vid den kommunala badplatsen finns en ordnad parkering. I övrigt så skall parkering ordnas inom den egna tomten.

El, telefoni och bredband

Rudhalvön försörjs enligt uppgifter från Fortum med el via en 10 KV luftledning från en transformatorstation belägen i Lövnäs. Kapacitetsmässigt bedömer Fortum att den nuvarande ledningen är fullt tillräcklig för en omvandling av nuvarande fritidshus till åretruntbostäder på Rudhalvön inklusive ett betydande nytillskott av ytterligare bostadsbebyggelse. Beroende på utvecklingen inom Rud kan dock behov finnas att se över kapaciteten vid befintliga nätstationer i området.

I och med utbyggnaden av vatten- och avloppsnätet har vissa delar av Rud kopplas till fibernätet, förhoppningen är att fler ska få tillgång till fibernätet vid ytterligare utbyggnad av vatten- och avloppssystemet. För nuvarande är de främst de nordöstra delarna av Rud som är påkopplade till fibernätet, övriga inom Rud har tillgång till ADSL.

Mobilteckningen är dålig på flera ställen inom Rud. Förfrågan om att etablera en mobilbasstation i de västra delarna (Sättersviken och Kilene) har inkommit till kommunen, dock finns inga bygglov givna för åtgärden.

Bättre fibernät inom området!

Service

Offentlig service

Närmaste offentlig service ligger i Lövnäs ca 5 km väster om planområdet. Inom Lövnäsområdet återfinns vårdcentral och Hammarlundens skola med klasser från F-6 och 7-9. Ytterligare en skola finns i Hallersrud, denna kommer att ersättas av den nya skolan som ska byggas på Östra Bärstad. Den nya skolan beräknas vara klar för 2014/15. Det finns även flera förskolor inom Bärstad- och Lövnäsområdet. Ålderdomshem och övrig offentlig service såsom kommunkontor, bibliotek och polis finns i Skoghalls centrum. Strax väster om planområdet finns Kilenegårdens motionsanläggning med flera olika motionsspår.

Äldreboende vore bra på Rud så man kan bo kvar när man blir gammal

Kommersiell service

Inom planområdet finns ingen kommersiell service. Närmaste livsmedelsbutik finns i Lövnäs ca 5 km väster om planområdet. 7 km väster om planområdet ligger Nolgårds handelsområde i anknäring till Hammaröleden. I övrigt finns den närmaste kommersiella servicen koncentrerad till Skoghalls centrum, dit är det ca 10 km.

Lekpark eller sommarcafé vore bra så man får någon form av samlingsplats!

Småbåtshamnar (båtliv)

Det finns flera mindre båthamnar på Rud, som är mer eller mindre ordnade. Ofta är det ont om ordnade parkeringsplatser till dessa bryggor. Bor man i närheten av sin båtplats är dock behovet av parkeringsplats inte lika stort, då man kan cykla eller gå till båten. Vid Skansviken finns en småbåtshamn som rymmer ett flertal båtar. Det finns ett antal mindre bryggor vid Skansviken som tar stor plats. Det finns här möjlighet till bättre samordning för att möjliggöra för fler båtar. En privat parkering har anlagts på en närliggande fastighets mark. Vid Skansviken finns även ett behov av slyröjning för att lyfta kulturmiljön i området. Ytterligare småbåtshamnar finns nedanför Toverud, där det finns ett flertal

mindre hamnar. Utöver detta finns det även en hamn i de sydöstra delarna av Rud och en nedanför Rud Ängen. Möjligheter finns till att utveckla flertalet av de befintliga båthamnarna för att tillskapa ytterligare båtplatser.

Skansviken borde göras i ordning som båthamn för de som bor på öarna
Det är svårt med parkering och båtuppställningsplatser
Flera småbåthamnar är bättre än en stor!
Båtbryggorna ska vara för dem som bor på Rud.

Båthamn vid Skansviken

Båtplatser på sydöstra Rud.

Avfall

Det pågår en inventering av kommunens avfallshantering. Rud är fritidsområde/omvandlingsområde och ingår i denna inventering. Kommunen ansvarar för hanteringen av hushållsavfall. Närmaste återvinningsstation ligger ca 5 km bort vid Ica Lövnäs. Återvinningscentralen återfinns på Hantverkarsvägen i Skoghall.

Det borde finnas soptunnor vid Brännäs

Ruds karaktär

Landskapet

Inom Rud skiftar landskapets karaktär. Vissa egenskaper är dock gemensamma för hela Rud, bland annat den spänning som finns i mellan det öppna odlingslandskapet och Vänerns vattenspel kontra den slutna mörka skogen. De som rör sig genom Rud får en del sjöglimtar i slutet på en väg, eller en röjd korridor, dock hämmar den pågående vassutbredningen syn på flera ställen.

Odlingslandskapen Toverud och Holken

Området kring Toverud är något av en entré till Rud och utgörs av ett öppet odlingslandskap som ramar in av de omkringliggande skogsmarkerna. Bebyggelsen utgörs av småskaliga gårdsmiljöer, övrig bebyggelse är insmugen i skogsbrynen. Det öppna odlingslandskapet medger vidsträckta vyer för de omkringboende, utgör en kontrast mot den mörka skogen i öster samt tillåter Väner att skymtas i öster. Delar av odlingslandskapet i väster har en brokig ägostruktur vilket försvårar ett aktivt brukande av marken, vilket också syns på att en viss igenväxt sker. Även odlingslandskapet som gränsar till bebyggelsen i väster går samma öde tillmötes.

Vy över odlingslandskapet i Toverud, sett från vägen och öster ut.

Holken är ett småskaligt odlingslandskap som utgör en tydlig kontrast till omgivande skog. Marken nyttjas delvis som hästhagar. Bebyggelsen är insmugen i skogsbrynen.

Östra Rud

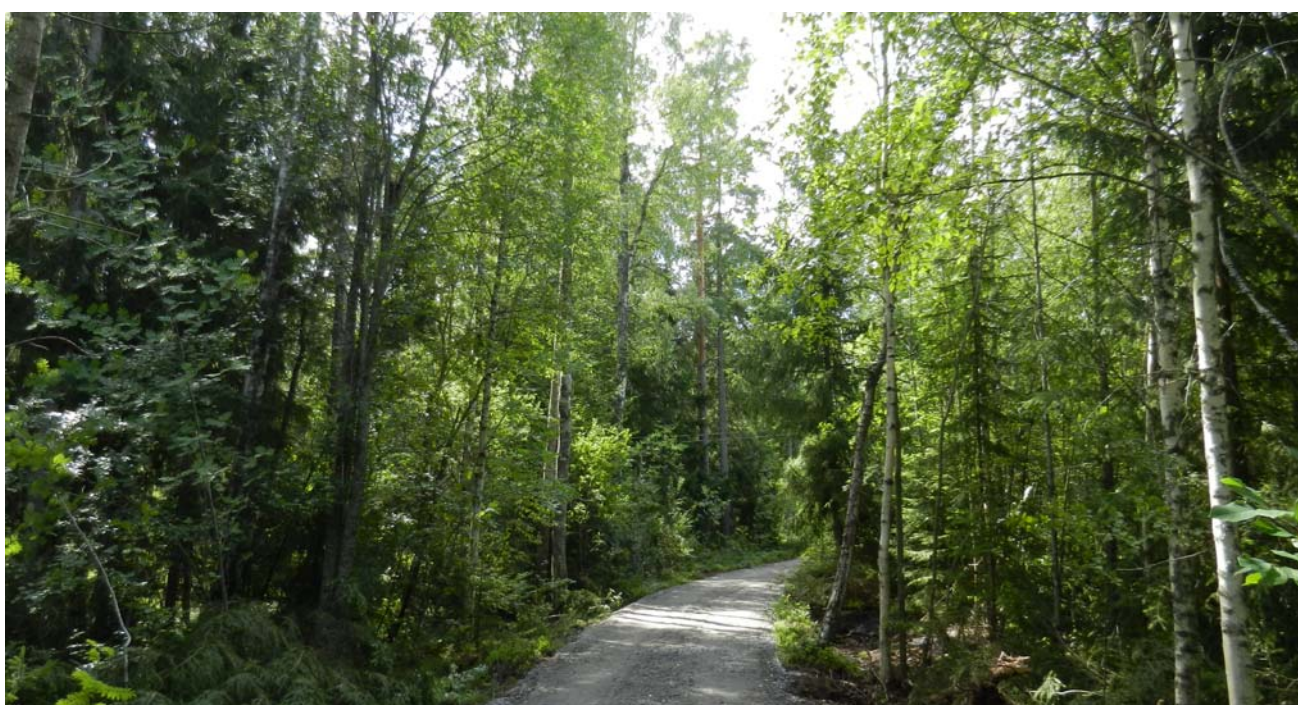
I de östra delarna av Rud, som också är de mest tätbebyggda, har inte samma karga landskap som återfinns i söder. Här är skogen tätare och består av mesta dels blandskog som närmare vattnet övergår till ren tallskog. Runt Ängen området är skogen mycket tät. Bebyggelsen kryper ofta nära strandkanten och de rundade bergshällarna. Den täta skogen och bebyggelsen gör det svårt att få en glimt av Vänern.

Vy över kustremsan i de östra delarna av Rud, den pågående vassutbredningen syns tydligt.

Centrala Rud

De inre delarna av Rudhalvön domineras av skogsbeklädda marker, med en relativ flack terräng, undantaget Dalen i väster. Det finns öppna gräsmarker kring Dalen, vilka håller på att växa igen. Öster om Dalen finns ett parti ungskog som tidigare varit odlingsmark. Skogsmarkerna skiljer bebyggelsegrupperna från varandra. Kring kusten i väster är husen insmugna i skogen och syns knappt från vägen. Skogsmarkerna är därmed ett mycket viktigt element för områdets naturkaraktär. Kring Torsängsviken har vassen tillåtit att härja fritt och området har under årens lopp vuxit igen. Detta har medfört att Vänern knappt syns.

Skogsmarkerna i centrala Rud.

Södra Rud

Den södra delen av planområdet karaktäriseras närmast Vänern av ett kargt stycke landskap. Den glesa tallskogen och den i övrigt tillbakahållna vegetationen bland berg och block ger tillsammans med områdets södersluttning utblickar mot Vänern långt inifrån land. Dock möts besökaren av det större skogsparti (blandskog och sumpskog) som finns mitt i området, innan landskapet öppnas upp och man kan blicka ut över Vänerns fria horisont.

Vy över den karga kustremsan i södra Rud.

Kiviksudden

Kiviksudden är ett uppskattat vandringsområde med sin karga tallskog, bergformationer och utblickarna över Vänern.

Kiviksuddens tallskog.

Jordartsförhållanden

Topografiskt består Rudhalvön av ett område med ett tunt jordtäckte där berget på flera platser syns i dagen. En markbeskaffenhet som bitvis försvårar och fördyrar väg-, vatten och avloppsbyggnationer samt minskar möjligheterna till lokalt omhändertagande av dagvatten. Berggrunden skapar dock mycket goda förutsättningar för grundläggning av byggnader. I odlingslandskapet i de norra delarna återfinns ett område med lerjordar.

Bebyggelsen

Ruds bebyggelsekaraktär kan sammanfattas som lantligt med en gles bebyggelsestruktur inramad av det omgivande naturlandskapet. Det organiska bebyggelsemönstret med slingrande vägar, visar på att utbyggnad och förtätning av området har skett under lång tid och i mindre etapper. Enbart ett fåtal områden är planlagda. Bebyggelsen är av varierande ålder, karaktär och storlek. Att Rud är ett omvandlingsområde där fritidshus omvandlas till permanentboende märks väl. Här ryms allt från små fritidshus om ca 60 kvadratmeter till stora herrgårdsliknande hus på flera hundra kvadratmeter. Även färg och form varierar, det som är gemensamt är att fasadmaterialet är nästan uteslutande trä. Undantag är ett antal hus i Laxdalen längst i söder, som har en delvis putsad fasad. Nyare hus är oftare målade i vitt, ljusgrått eller i en svartgrå nyans. Den äldre bebyggelsen vanligen dovare kulörer så som falurött, mörkbrunt eller gråsvart.

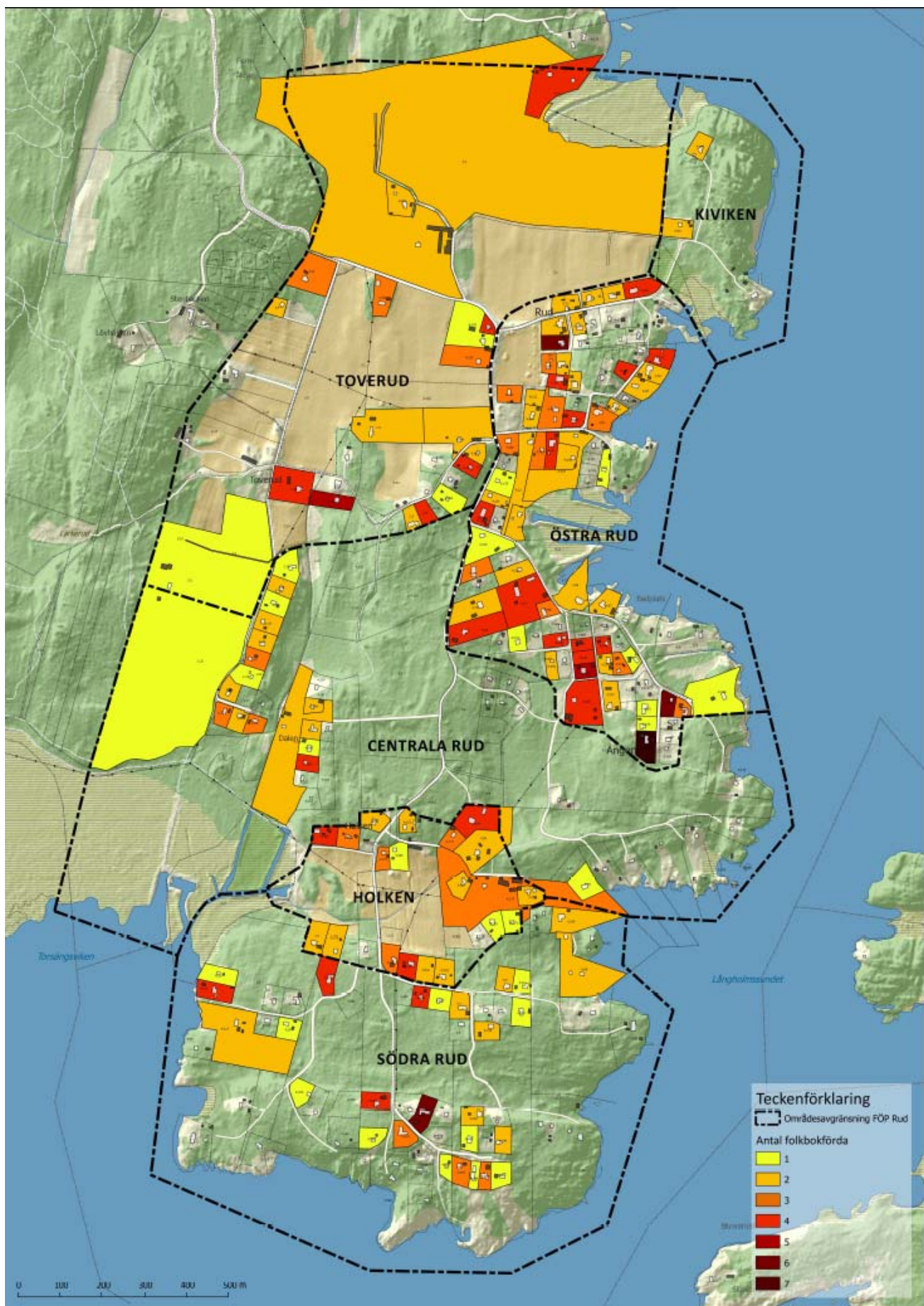
Även husens placering på tomten och tomternas utseende varierar. Inom östra Rud, där bebyggelsekoncentrationen är som störst är tomterna mer stadsmässiga, med klippt gräsmatta och rabatter. Merparten av tomterna varierar här mellan 1100 kvm till 2500 kvm. Övriga delområden har vanligen större tomter, som närmst huset är ordnad och sedan övergår i en naturtomt där träd och undervegetation ansluter till den omgivande skogen. Dessa tomter gör att husen smygs in i terrängen och att det är möjligt att röra sig mellan tomterna utan att inkräkta på den privata zonen. Husen är nästan osynliga från vägen. Denna uppdelning av tomten är möjlig då flertalet tomter är ca 2500 kvm och större.

Bilderna visar de större naturtomterna i området kring Ängen och de mer stadsmässiga tomterna i de östra delarna av Rud.

I dagsläget finns det inom planområdet ca 200 bebyggda fastigheter där fördelningen mellan permanent- respektive fritidsboende utgörs av cirka 70 % respektive 30 %. Andelen fritidshus är större inom de södra delarna medan förhållandet är det omvända inom de norra delarna, främst inom Brännäs.

Under workshopen beskrevs bebyggelsens lantliga karaktär, med sin variation i både ålder och utseende som ett mycket positivt. En oro uttrycktes om större detaljplanerade områden där alla hus riskerar att bli lika skulle te sig främmande och förstöra karaktären.

Kartan redovisar antal folkbokförda inom området. Denna ger en fingervisning om att stora delar av Rud redan befolkas av permanentboende.

Kulturmiljö

Karaktären på Rud utgörs till stor del av den lantliga jordbrukskaraktären som ett kontinuerligt jordbruk och fiske har gett upphov till. Jordbruket och fisket har skapat sammanhängande miljöer som blir ett framträdande inslag i landskapsbilden. Många fritidsbostäder är i dag omvandlade till helårsboende med en större byggnadsvolym och ett förändrat uttryck som följd. För fritidsbostäderna utgörs karaktären snarare av objekt än områden. I kulturmiljöutredning för Rud från 2012 gjord av Värmlands museum gjordes en inventering av särskilda kulturmiljöer som dels är relaterade till jordbruket och fisket men även till fritidsbebyggelse, dessa redovisas nedan:

Kulturmiljö 1: Norra Rud och Toverud

Öppet landskap med bebyggelse och andra lämningar som är kopplade till den sammanhängande odlingsmarken som sträcker sig från Kiviken i norr till Toverud i söder. Bebyggelsen är främst från mitten och slutet av 1800-talet med bostadshus och ekonomibyggnader som bildar småskaliga gårdsmiljöer. I miljön ingår även den slingrande vägsträckningen som har lång historisk hävd.

Kulturmiljö 2: Holken

Öppet landskap med bebyggelse och andra lämningar som är kopplade till odlingsmarken. Miljön visar hur ny odlingsmark och gårdar uppstod i samband med laga skiftet år 1850.

Kulturmiljö 3: Torpmiljö vid Ängen

Miljön består av ett torp från mitten av 1800-talet med tillhörande jordkällare och fähus. Kring tomten finns lämningar av en stengårdsgård och odlingsröse.

Kulturmiljö 4: Odlingslämningar i skogsmarken söder om Holken

Miljön består av hägnader i form av stengärdesgårdar samt ett odlingsröse.

Kulturmiljö 5 och 6: Fiskelägena vid Brännäs och Skansviken

Miljöerna berättar om fiskets stora betydelse som näring tillsammans med jordbruk för Hammaröbor i äldre tider, en tradition som är äldre än den befintliga bebyggelsen. Miljön består både av bebyggelsen i form av nät- båt- och isbodar, och av naturförhållandena på platserna med flackt sluttande klipphällar. Kulturmiljöerna vid Skansviken och Brännäs är även medtagna i kulturmiljöprogrammet, Ditt Värmland från 1990.

Kulturmiljö 7: Sommarstugeområde på Ängen

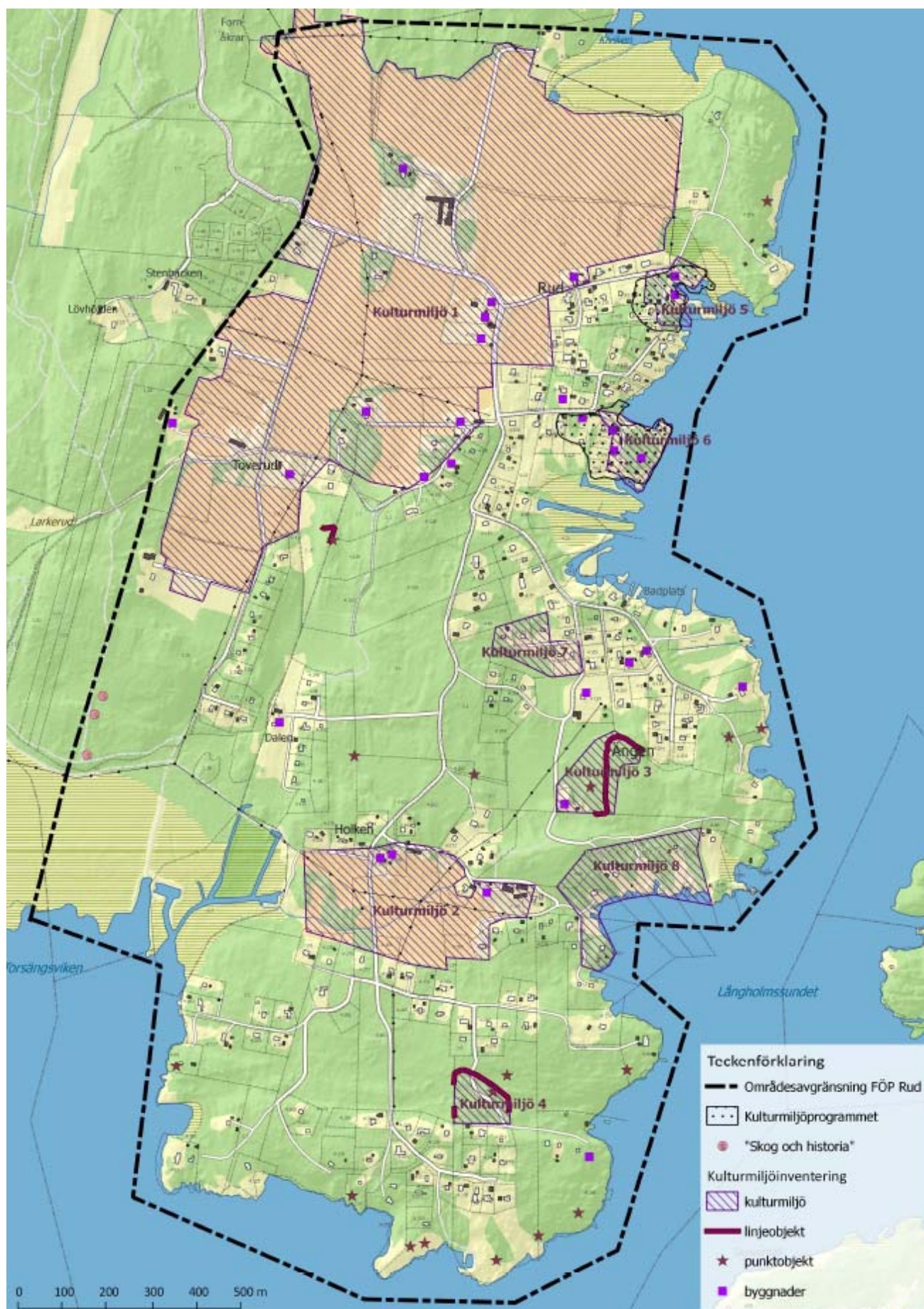
En grupp sommarstugor på Ängen som är uppförda under 1960-talet med enhetligt utförande. Dessa utgör ett av få kvarvarande sammanhängande sommarstugeområden i Rud och Toverud. Sommarstugorna besitter i huvudsak inte ett särskilt kulturhistoriskt värde som enskilda objekt. Som kulturmiljö betraktat är de däremot intressanta eftersom de tillsammans visar på en värdefull bebyggelsekaraktär i området.

Kulturmiljö 8: Sommarstugeområde längs viken på Fäholmsuddens södra sida

Miljön består av sommarstugor från 1950- och 1960-talet som ligger längs stranden. Viktiga beståndsdelar i miljön är både de småskaliga sommarstugorna, men även tomternas utformning som likt smala remsor ligger längs vattnet. Sommarstugorna besitter i huvudsak inte ett särskilt kulturhistoriskt värde som enskilda objekt. Som kulturmiljö betraktat är de däremot intressanta eftersom de tillsammans visar på en värdefull bebyggelsekaraktär i området.

Under kulturmiljöinventering påträffades även flertalet gränsmärken i form av gränsstenar och odlingslämningar i form av odlingsrösen och hägnader. Det konstaterades även att stora delar av vägnätet som finns i området är en kvarleva av det vägsystem som fanns i området under 1800-talet. För mer information se kulturmiljöutredningen för Rud.

Skansviken och Brännäs är viktiga att bevara, sjöbodarna står till viss del och förfaller, de borde rustas upp. Bevara området kring Stenudden intakt och orört!

Kartan redovisar de kulturmiljöobjekt och miljöer som identifierades i kulturmiljöinventeringen.

Rekreation och fritid

Tillgängligheten till ständerna runt Rud varierar. Allmänhetens möjligheter att röra sig fritt längs stränderna är på de flesta håll starkt begränsat om man inte vill gena över fastigheter som sträcker sig ner till vattnet. Framförallt på den östra sidan av Rud där bebyggelsekoncentrationen är som störst är tillgängligheten till stranden låg. I södra delarna finns möjlighet att ta sig längs stranden under en relativt lång sträcka.

Inom Rud finns det ett välutvecklat stigsystem som skapar genvägar mellan olika områden och som på de ställen där det går följer strandlinjens sträckning. Stigarna skapar en möjlighet till rundvandring i området utan att man behöver gå några längre sträckor på vägar. Större strövområden som blivit identifierade är Kiviksudde och området runt Stenudden.

Närheten till Kilenegården är en stor tillgång inom området. Kilenegården ligger dryga en kilometer väster om planområdet, och är ett större sammanhängande rekreationsområde med motionsspår och idrottslokal. Motionsspåren i sin tur sträcker sig hela vägen till planområdets början.

Det finns en kommunal badplats på Rud som är placerad i de norra delarna av Ängen där det finns parkeringsplatser, omklädningshytter och torrtoalett. En populär badplats är Brännäs, som ligger i de nordöstra delarna av Rud. Detta kan stundtals skapa parkeringsproblem då många väljer att parkera där väg 561 slutar. Ytterligare badmöjligheter finns vid Torsängsviken vid Dalen och i de södra delarna av Laxdalen finns möjlighet för klippbad.

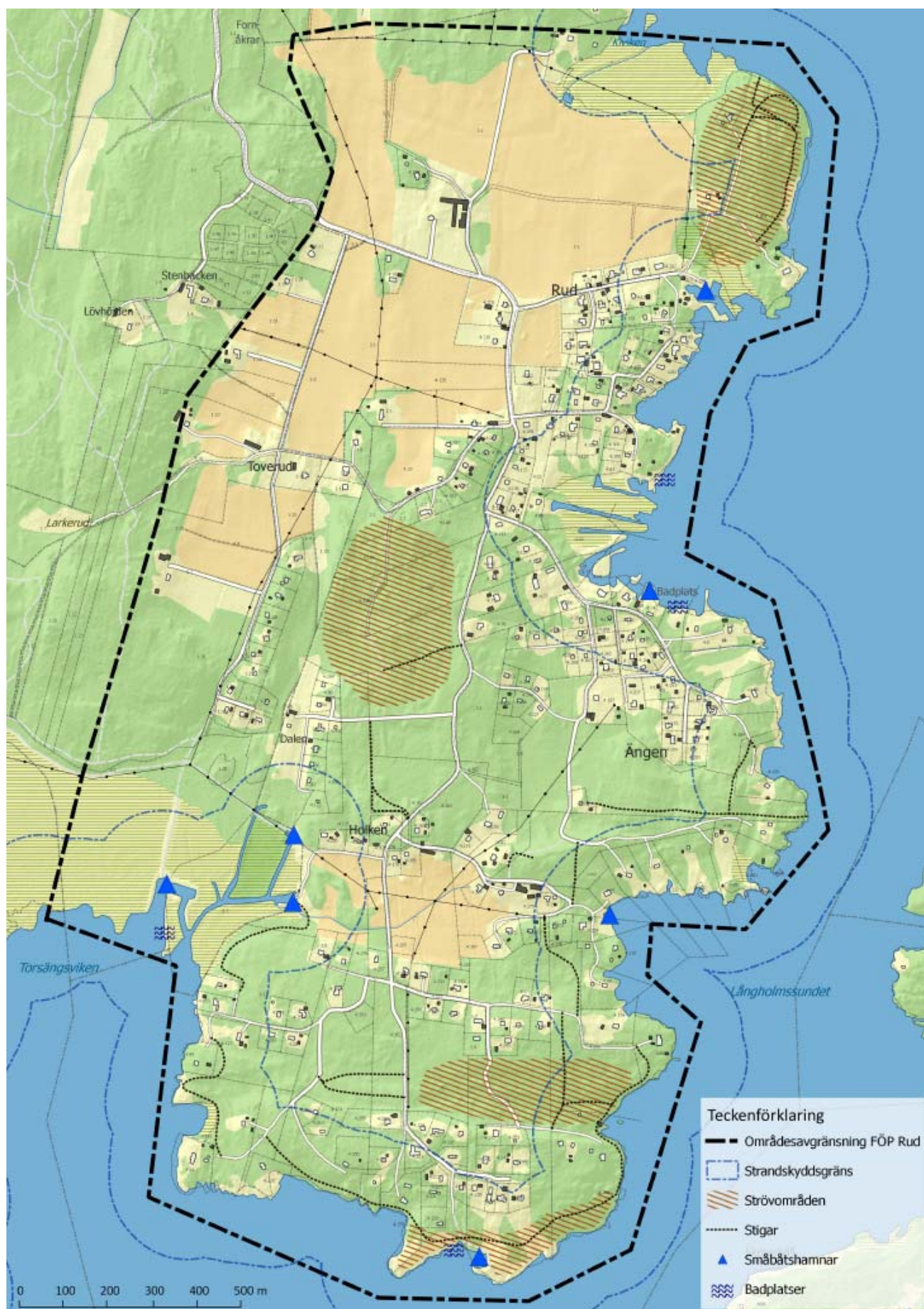

Bilderna visar den kommunala badplatsen samt en av alla de uppskattade stigar som finns.

Stenudden, Brännäs och Skansviken är alla områden med höga kulturvärden och som de boende gärna framhåller som besöksmål i området. Stenudden som ligger i de sydöstra delarna av Rud är en viktig mötesplats. Här hålls midsommarfiranden. Lokalerna kan bokas och används flitigt av scouter, skolor och turister.

Det finns flera mindre båthamnar på Rud, som är mer eller mindre ordnade, dock täcks inte dagens behov av båtplatser.

Småstigarna och vägarna är viktiga då många promenerar på dessa
Permanentiseringen av bebyggelsen innebär att området nyttjas hela året och att det inte längre blir möjligt att ströva över trädgårdar under höst och vinter
Stigsystemet är viktigt och möjligheten att gå "runt" Ruds grönområden utan att behöva gå vägarna är viktigt att bevara.
Närheten och kopplingen till Kileneområdet, Vänern och den fria horisonten är viktig!

Kartan visar områden med betydelse för friluftslivet inom Rud.

Naturvärden

Nedanstående text är en sammanfattning av den naturvärdesinventering som gjorts. För mer detaljerad information hänvisas till bilaga 5, Naturvärdesinventering.

De norra delarna av Rud karaktäriseras av det öppna landskapet medan de mellersta och södra delarna till stor del är skogsbeklätt. På Rud finns flera områden med höga naturvärden eller nyckelbiotoper. Nyckelbiotoper är områden med mycket höga naturvärden. Dessa områden har egenskaper som gör att de är viktiga för att hotade eller missgynnade arter i skogen ska ha möjlighet att överleva.

I de nordöstra delar, vid Kiviken, finns en nyckelbiotop av typen barrnaturskog som utgör en yta på 3,5 ha. Barrnaturskogen anger ett skogstillstånd som tyder på lång skoglig kontinuitet och ett sent successionsstadium. Skogen är självföryngrad och har under lång tid utvecklats fritt. Inom Kiviken finns även en alsumpskog. Vidare finns det nyckelbiotoper i de södra delarna av Dalen som är av biotoptyp sekundär lövnaturskog, lövsumpskog. Lövnaturskog består till minst 50 % av lövträd, och som har karaktär av naturskog. I Ruds södra delar vid Stenudden finns ytterligare en nyckelbiotop av typen barrskog, inom samma område finns även en äldre tallskog.

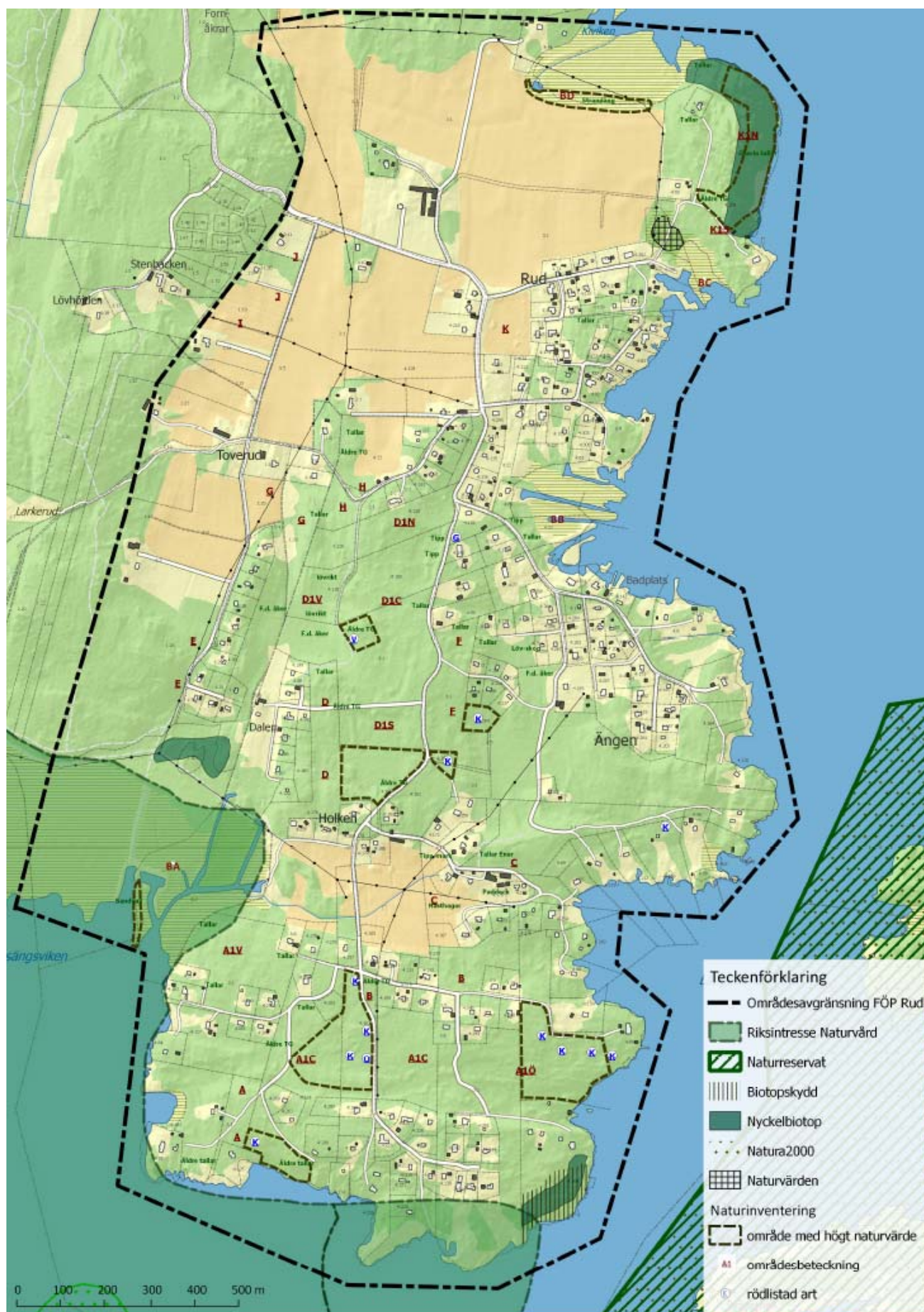
Kiviksudde borde bli ett naturreservat, med sina stigar och fantastiska natur och djurliv

I de skogsområden med högre ålder som identifierades hittades knärot (en orkidé), som är rödlistad på flera platser, samt de rödlistade svamparna orange taggsvamp och violmussling. Signalarterna fjällig taggsvamp och grovticka hittades också.

Naturmiljön inom Rud är av stor betydelse för helhetsintrycket av området. Gröna passager delar upp och ramar in bebyggelsen i mindre grupper. Flera tomter ligger insmugna bland träden vilket gör dem knappt synbara från vägen. Detta utgör en stor del av områdets lantliga karaktär. De gröna passagerna för även med sig andra positiva effekter, passagerna fungerar som spridningskorridorer för växt- och djurliv samt att det ger ökade möjligheter till ett rikare lokalt rekreations- och friluftsliv.

Sumpskog i södra delarna av Rud och den glesare tallskogen som tar vid längs strandkanten.

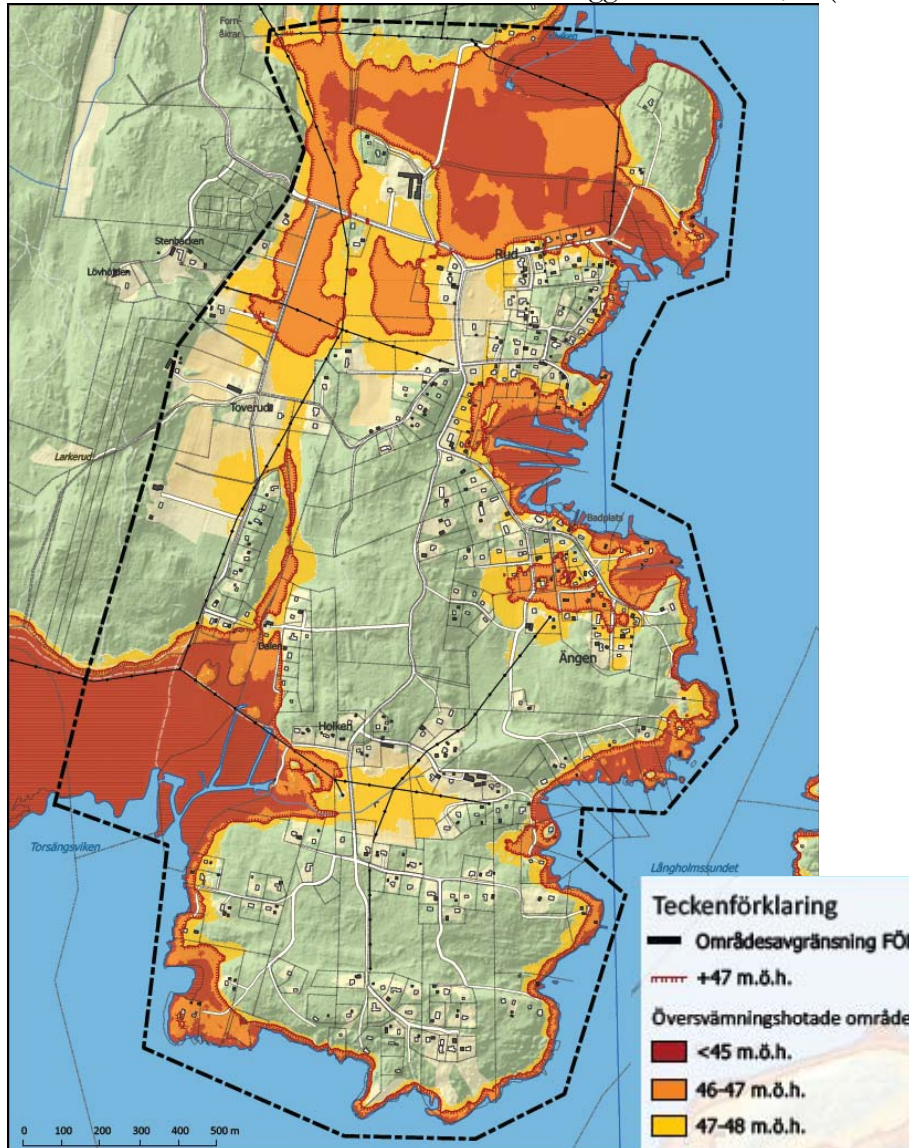

Streckade områden är inventerade delar med högre naturvärde.

Risker och hälsa

Översvämningsrisker

Vänern är reglerad med bestämmelser om högsta respektive lägsta vattennivå. Enligt vattendom 1937 är övre dämningssgräns +44, 85 i rikets höjdsystem (RH00) och nedre dämningssgräns +43, 16 (RH00). Vattendomen innehåller också bestämmelser om lägsta och högsta flöde i Göta älv, vilket kan medföra att nivåerna inte kan hållas. Delar av området ligger under +45,00 (RH2000), se karta.

Kartan visar översvämningshotade områden.

Radon

En översiktlig geofysisk karta från Sveriges geologiska undersökning visar att större delen av berggrunden uppvisar en uranhalt mellan ca 12 Bq/kg till 74 Bq/kg. Av de mätningar som gjorts för hus inom området har samtliga vida understigit riktvärdet på 200 Bq/m³ luft för inomhusmiljö. 200 Bq/m³ är ett riktvärde som finns i samband med miljömålet *god bebyggd miljö* fastställt av riksdagen.

Buller

Fordonstrafiken inom Rud ger upphov till bullerstörningar. Det relativt låga antalet fordon gör dock att gällande riktvärden för vägtrafikbuller inte bedöms överskridas.

Luktstörningar & luftkvalitet

Enskilda avloppsanläggningar av skiftande kvalitet kan inom området ge upphov till luktolägenheter för boende. Då anslutning till det kommunala avloppsledningsnätet pågår förväntas luktolägenheterna att

minska inom Rud. Inom området finns ett större och flera mindre områden för jordbruk och djurhållning, vilket säsongsvist kan ge upphov till luktolägenheter.

De dominerande källorna till en försämrad luftkvalitet inom Rud är uppvärmning av bostäder samt trafiken.

Djurhållning

Inom odlingslandskapet i norra Rud låter ridskolan i Kilene sina hästar gå på sommarbete och vid Holken finns pågående hästverksamhet. En trend på Hammarö är att tidigare odlingsmarker blir hagmarker för hästar och det finns ett intresse av ett hästnära boende. Det finns ingen exakt siffra på hur stor del av dessa hästar som finns på Hammarö, men kommunen anses av insatta inom hästnäringen vara en av Sveriges mer hästtäta kommuner.

Den stora frågan kring bebyggelse i närhet av hästar har kretsat kring hästarnas allergener (ämnen som ger en allergisk reaktion) och på vilka avstånd de påverkar oss. De resultat som presenteras i Boverkets rapport 2011:6 visar på att mängden hästallergener är som högst i och mycket nära stall och hagar, men halterna sjunker snabbt med avståndet från hästar. Redan på avstånd på 50-100 m från allergenkällan är mängden allergener mycket låga eller under detektionsgränsen. I närheten av stall blir ofta lukten från hästar, hästfoder samt från gödselhanteringen väldigt tydlig. Hur vi upplever lukterna är väldigt individuellt.

Riksintressen enligt miljöbalken

Rörligt friluftsliv enligt 4 kap 2 §

Vänern med öar och strandområden är av riksintresse med hänsyn till de samlade natur- och kulturvärdena (4 kap 1 och 2 § miljöbalken). Riksintresset omfattar Hammarö kommun i sin helhet. Inom det utpekade riksintresseområdet skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen beaktas. Bestämmelserna skall dock ej utgöra hinder för utveckling av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet. Enligt länsstyrelsens PM 1996-12-18, se även länsstyrelsens rapport 1988:11 (1) rymmer den norra Vänerkusten ett varierat bestånd av kulturelement från olika tidsskeden som replierar på Vänern och den vattenanknutna kustbygden. Exempel på detta är fornlämningar, hamnar och fiskelägen.

Norra Vänerskärgården enligt 3 kap 6 §

Norra Vänerskärgården är utpekats som riksintresse (3 kap 6 § miljöbalken) med motiveringen att det är en omväxlande sötvattensskärgård med unika naturmiljöer. Det finns goda möjligheter till naturupplevelser, båtliv och bad, samt mycket stor potential för turistisk sportfiskeutveckling.

Yrkesfiske enligt 3 kap 5 §

Fisket i Vänern är betydande och sjön hyser Sveriges mest omfattande yrkesmässiga sötvattensfiske. Därför utgör Vänern riksintresse för yrkesfisket (3 kap 5 § miljöbalken).

Naturvård Fiskvik enligt 3 kap 6 §

Området kring Torsängsviken och väster ut ner mot Fiskvik är av riksintresse (enligt 3 kap 6 § miljöbalken) då området hyser en samling goda illustrationer till landskapets utveckling i ett långt perspektiv fram till nuvarande processer vid Vänerkusten. Riksintresseområdet berör Ruds södra delar. Området bedöms ha goda förutsättningar för ett friluftsliv, som väl kan kombineras med bevarande av naturvärdena. För att bevara området, skall dess karaktär av relativt opåverkad kustnatur bevaras samt att ingen ytterligare bebyggelse och vägdragnings bör tillkomma. Begränsade kompletteringar för friluftslivets behov kan dock ske efter särskild planläggning där de olika naturvärdena närmare beaktas. Återstående hållmarkstallskogar av relativt ursprunglig typ bevaras. Dessa har betydande naturvärden i sig och förstärker dessutom upplevelsen av det historiska perspektivet.

Totalförsvaret, 3 kap 9 §

Riksintrasse för totalförsvarets militära del kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Inom Rud finns inget öppet redovisat område, men detta utesluter således inte att området helt saknar intrasse för försvaret.